

delige regler både vedrørende individuelle afskedigelser og arbejdsindskrænking, og dels særlige supplerende bestemmelser vedrørende arbejdsindskrænking.

Dette udkast dannede udgangspunktet for komiteens arbejde og blev under de ialt 12 møder, der afholdtes, underkastet en meget omhyggelig gennemgang, der medførte forslag om en række ændringer.

Under den indledende debat var praktisk talt alle talere enige om spørgsmålets betydning og nødvendigheden af, at der fastsattes regler herom i et internationalt instrument. Der var enighed om, at det bør tilstræbes, at arbejdere kan få så stor tryghed som muligt med henblik på at beholde deres arbejde. På den anden side måtte reglerne herom være realistiske ud fra økonomiske hensyn og ikke være til skade for den produktive udvikling. Et andet punkt, der fremhævedes under debatten, var den nære forbindelse, der er mellem på den ene side reglerne for afskedigelse af arbejdere og på den anden side den almindelige økonomiske situation, beskæftigelsessituationen, udviklingen inden for de sociale sikkerhedssystemer, fagbevægelsens styrke, effektiviteten inden for arbejdsanvisningen o. s. v. Der blev i denne forbindelse henvist til den afgørende forskel, der på disse felter er mellem de gamle industrilande, hvor udviklingen allerede er nået vidt, og de nye udviklingslande, hvor de nødvendige vilkår til beskyttelse af arbejderne endnu ikke er tilvejebragt, og hvor behovet for et internationalt instrument indeholdende, regler til beskyttelse af arbejdere ved afskedigelse følgerigt er stort.

Der fremsattes og drøftedes under møderne ialt 93 større og mindre ændringsforslag til det af arbejdsbureauet udarbejdede udkast. Blandt disse kan nævnes et af den samlede arbejdsgruppe og nogle regeringsrepræsentanter, navnlig fra udviklingslandene, fremsat forslag om at udforme instrumentet som en egentlig konvention i stedet for en henstilling ud fra den tanke, at en konvention er et stærkere instrument til at gennemføre arbejdsbureauets ønsker med hensyn til de arbejdsretlige afskedigelsesregler, ligesom der henvistes til, at en konvention vil kunne give arbejderne en effektiv beskyttelse. Ved afstemningen var der imidlertid flertal for henstillingsformen

ud fra det synspunkt, at de store afvigelser i de eksisterende nationale regler måtte forudsætte, at et internationalt instrument måtte være så fleksibelt som muligt for at kunne blive accepteret og dermed effektivt.

Det vedtoges, at henstillingen skal dække alle tilfælde af afskedigelse, der sker ved arbejdsgivernes foranstaltning og dække alle kategorier af arbejdere og alle former for økonomisk aktivitet med enkelte nærmere angivne undtagelser. Forslaget indeholder endvidere bestemmelser om, at forhandlinger med arbejdere skal finde sted, forinden der sker reduktion af arbejdsstyrken samt, hvis det må anses for rimeligt, forinden en individuel afskedigelse foretages. Et vigtigt punkt går ud på, at ingen afskedigelse må finde sted, uden at der foreligger en rimelig grund, der har forbindelse med arbejderens dygtighed eller opførsel eller er baseret på forhold i forbindelse med virksomhedens drift. I forslaget indgår videre bestemmelse om arbejderens adgang til at indbringe afskedigelsen for et neutralt organ samt om opsigelsesvarsler. Arbejderens ret til en form for indtægtsbeskyttelse fremhæves, f. eks. i form af arbejdsløshedsforsikring eller afskedigelsesvederlag. Hvad specielt angår reduktion af arbejdsstyrken fremhæves nødvendigheden af, at vedkommende offentlige myndigheder orienteres i tilfælde af reduktion af arbejdsstyrken med henblik på arbejderens ansættelse andetsteds, ligesom det foreslås, at der etableres faste kriterier, som skal følges, når flere arbejdere afskediges ved personalereduktion. Disse kriterier skal ligeledes lægges til grund ved genansættelse, i hvilket tilfælde det ligeledes bør undgås, at arbejderne går ned i løn ved genantagelsen.

Medens forslaget kunne tiltrædes af regeringsgruppen og arbejdergruppen, var arbejdsgivergruppen af den opfattelse, at det foreliggende forslag er for stift og lidet fleksibelt til at kunne opfylde sit formål at forbedre reglerne om afskedigelse af arbejdere uden samtidig at gå ud over de økonomiske og driftsmæssige hensyn for virksomhederne. Arbejdsgivergruppen afholdt sig derfor fra at stemme for det foreliggende udkast, idet man dog samtidig tilsluttede sig, at spørgsmålet tages op til 2. behandling på næste års arbejdskonference ud fra det håb, at der ved denne behandling